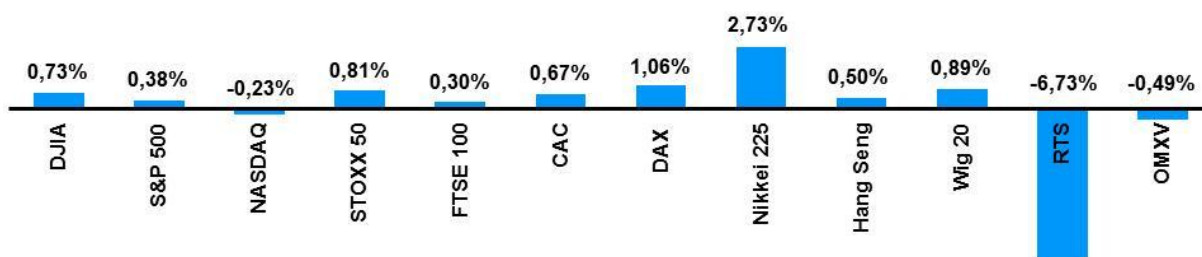

Savaitės naujienų apžvalga

2014 m. gruodžio 8 d. Nr. 49

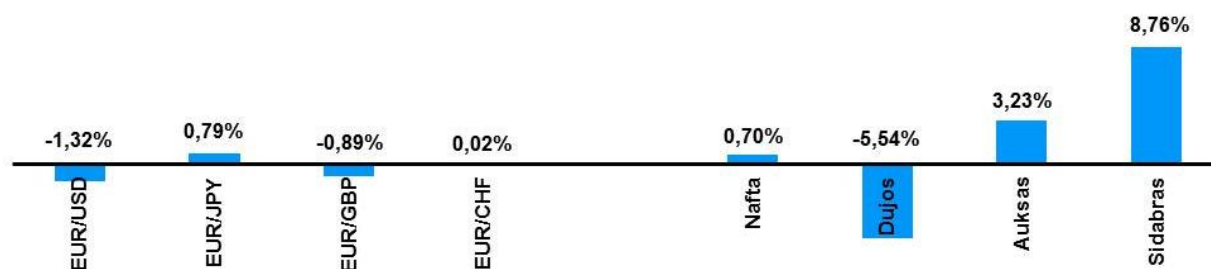
Praėjusią savaitę investuotojų veiksmams įtaką darė JAV darbo duomenys, ECB patikslintos ūkio augimo prognozės ir lūkesčiai, jog Kinijos centrinis bankas pratęs pradėtą monetarinės politikos aktyvumą.

Pasaulio akcijų indeksų savaitiniai pokyčiai

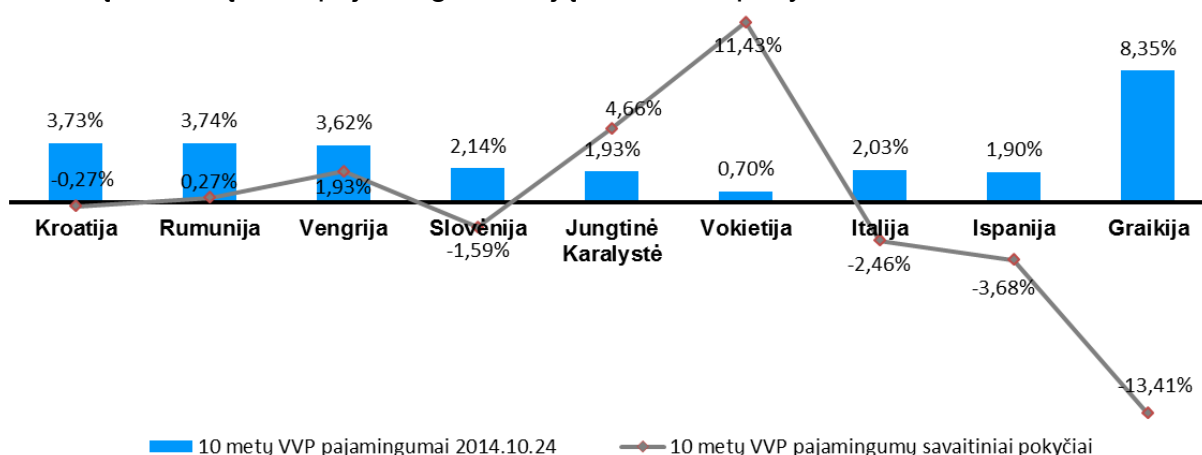
Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

Pagrindinių valiutos porų ir žaliavų savaitiniai pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

ES šalių 10 metų VVP pajamingumai ir jų savaitiniai pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

Praėjusią savaitę tarp finansinius sunkumus patiriančių Europos valstybių vyravo VVP pajamingumų mažėjimas, o regiono lyderės fiksavo augantį šalių rizikingumą. Tam įtaką darė investuotojų spekuliacijos dėl ECB veiksmų bei ir toliau skelbiamos prastesnės regiono ūkio augimo perspektyvos.

Pagrindinių pasaulio regionų naujienos

Jungtinės Amerikos Valstijos

Praėjusią savaitę 17 valstijų pateikė ieškinį šalies vadovui dėl jo planų apsaugoti apie 5 mln. imigrantų nuo deportacijos, gyvenančių šalyje ilgiau negu penkerius metus ir turinčių vaikų, kurie yra JAV piliečiai arba teisėti gyventojai. Pasak ieškinio iniciatorių, tokie prezidento veiksmai būtų prieštaraujantys konstitucijai. Savaitės pabaigoje JAV Atstovų Rūmai priėmė įstatymo projektą, kuriame norima pasipriešinti B. Obamos valiai. Panašu, jog trintis tarp Demokratų ir Kongreso kontrolę įgavusių Respublikonų tik prasideda. Tikimasi, jog B. Obama ir toliau imsis ryžtingų galios demonstravimo veiksmų.

Savaitės paskutinę dieną paaiškėjo, jog lapkritį buvo sukurta net 321 tūkst. naujų darbo vietų, o bendras JAV nedarbas liko nepakitęs – 5,8 proc. Analitikai tikėjosi, jog naujų darbo vietų per mėnesį padidės apie 230 tūkst., todėl rinkos žinių sutiko teigiamai. FED atliktoje ekonominės situacijos apklausoje paaiškėjo, jog šalyje auga ne tik užimtumas, bet ir vartojimas.

Vakarų Europa

Praėjusią savaitę investuotojų veiksams įtaką darė regiono makroekonominiai rodikliai, Europos Centrinio banko (ECB) pasisakymai dėl monetarinės politikos ir patikslintos regiono prognozės. Daugelio nusivylimui, turtu įkeistų finansinių priemonių pirkimas, kuris apims ir valstybių obligacijas, bus pradėtas kitą mėnesį. Manoma, jog tai susiję su sausio 14 dieną Europos Sąjungos Teisingumo Teismo skelbiamu sprendimu dėl galimybės ECB pirkti vyriausybės obligacijas, kurio nepalankus sprendimas gali neigiamai paveikti regiono obligacijų kainas. ECB investuotojus liūdino ir paskelbtomis patikslintomis prognozėmis: remiantis duomenimis, euro zonos ūkis šiais ir kitais metais augs 0,8 proc. ir 1 proc., o infliacija - 0,5 proc. ir 0,7 proc. Prieš metus buvo manoma, jog BVP ir infliacija šiais metais sieks 1,1 proc.

Praėjusią savaitę skelbti euro zonos ir visos Europos Sąjungos (ES) antro skaičiavimo rezultatai nepakito: trečiąjį ketvirtį, lyginant su praėjusiu, euro zonos ūkis augo 0,2 proc., o visos ES – 0,3 proc. Kartu buvo skelbti lapkričio mėn. mažmeninių pardavimų apimtys ir pramonės produkcijos kainų duomenys, kurie atitinkamai užfiksavo +0,4 proc. ir -0,4 proc. pokyčius.

Vidurio ir Rytų Europa

Regiono dėmesio centre dominavo Rusija. Savaitės pradžioje, visų nuostabai, V. Putinas pareiškė, jog Rusija netęs „Pietų srauto“ dujotiekio projekto, nes šiam prieštarauja ES. Į jį buvo planuojama investuoti 40 mlrd. USD, kuriam buvo pritarusi Vengrija ir Serbija. Savaitės pabaigoje vykusioje Rusijos prezidento metinėje kalboje ekspertai pasigedo objektyvumo ir konkretumo. Nafta ir energetikos sektorius nebuvo aptartas, sankcijų kaltininkai - Vakarų valstybės, o vienintelė naujiena – „amnestija“ kapitalui, grįžtančiam į Rusiją iš lengvatinių mokesčių zonų. Rusijos centrinis bankas tikina, jog šalies laukia recesija.

Azija

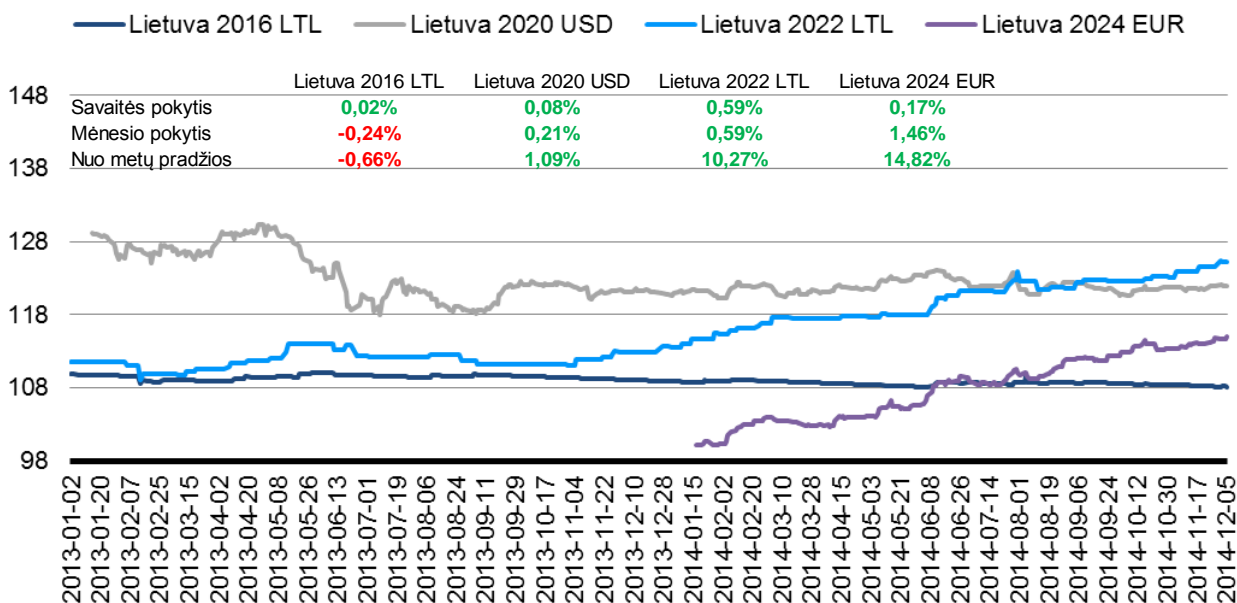
Užpraeitą savaitę Kinijos akcijų vertės fiksavo didžiausią augimą nuo 2009 m. Tam įtakos turėjo rezultatų nedavęs bazinių palūkanų mažinimas ir spekuliacijos dėl dar šį mėnesį centrinio banko galimo privalomojo rezervo mažinimo. Monetarinės politikos aktyvumo idėją patvirtino ir pirmadienį pasirodę Kinijos oficialūs pirkimo vadybininkų indekso duomenys: per lapkritį indeksas nukrito nuo 50,8 iki 50,3 punkto, kur 50 punkto riba skiria sektoriaus augimą nuo nuosmukio.

Japonijoje „Moody's“ per vieną pakopą (nuo Aa3 iki A1) sumažino šalies kredito reitingą remdamasi tuo, kad šalies premjeras, nepaisant didelio nacionalinio Japonijos biudžeto deficito, siekia atidėti pardavimo mokesčio didinimą taip siekiant palaikyti ekonomikos ir infliacijos augimą.

ES valstybių ir jų vertybinių popierių apžvalga

Lietuva

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Praėjusią savaitę buvo priimtos Fiskalinės drausmės įstatymo pataisos, pagal kurias skaičiuojant šalies biudžeto deficitą nebus įtrauktas Indėlių draudimo fondo balansas, kuris šiemet yra neigiamas. Tai leis valdančiajai koalicijai didinti biudžeto išlaidas daugiau, nei būtų leidęs Fiskalinės drausmės įstatymas. Opozicija išreiškė nuogąstavimus, jog šis veiksmas sumažins pasitikėjimą Lietuva tarptautinėse organizacijose.

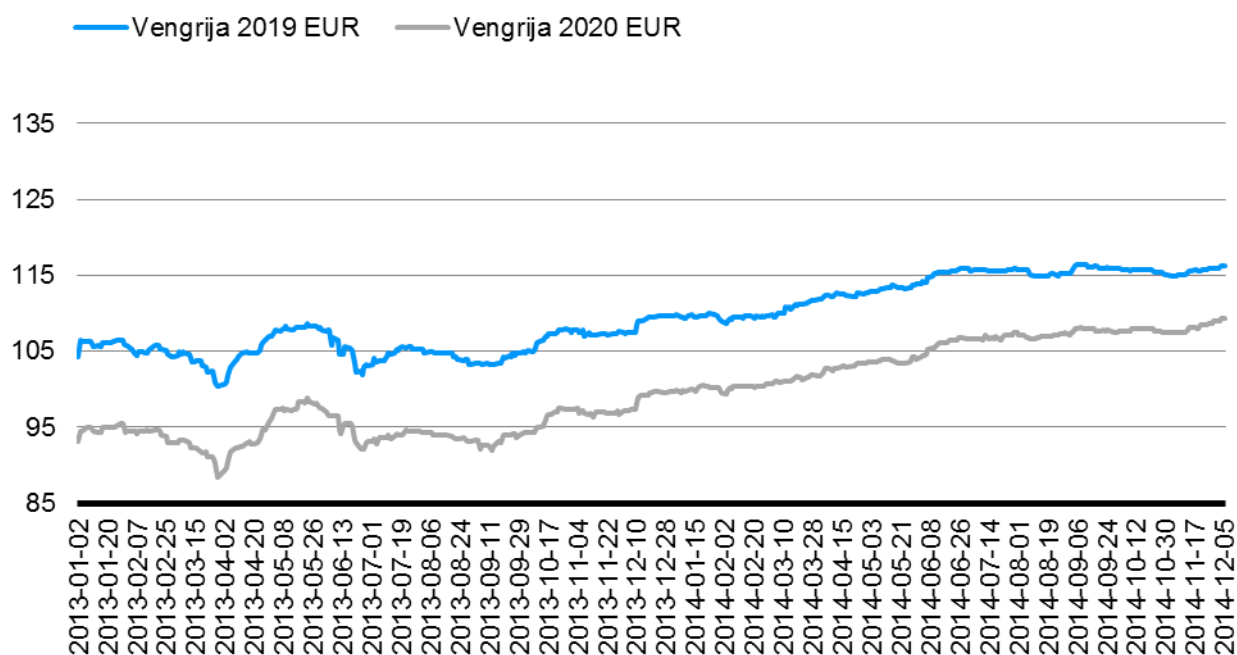
> Ketvirtadienį Seime buvo patvirtintas kitų metų valstybės biudžeto projektas. Planuojama kitais metais surinkti 5,2 proc. daugiau pajamų, o išlaidas padidinti 5 proc. Prognozuojamas biudžeto deficitas turėtų siekti 1,2 proc. šalies BVP. Opozicijos nuomone, biudžeto pajamų planas yra per daug optimistinis ir parengtas neatsižvelgiant į prastėjančią ekonominę situaciją, o kai kurių išlaidų padidinimui nėra aiškių lėšų šaltinių. Todėl išlieka galimybė, jog metų bėgyje biudžetas turės būti koreguojamas.

> Patikslintais „Eurostat“ duomenimis, trečią ketvirtį šalies BVP augo 2,6 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai ir 0,4 proc., palyginus su praėjusiu ketvirčiu. Euro zonos BVP augo 0,8 proc., o ES šalių – 1,3 proc., palyginus su praėjusių metų trečiuoju ketvirčiu bei atitinkamai 0,2 proc. ir 0,3 proc., palyginus su antru ketvirčiu.

> Spalį, palyginus su rugsėju, mažmeninės prekybos apimtys šalyje augo 0,4 proc., o palyginus su 2013 m. spalio mėn. – 4,8 proc. Euro zonoje rodiklis augo 1,4 proc., o ES šalyse – 2 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,7 proc., palyginus su šių metų rugsėju.

Vengrija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Praėjusią savaitę paaštrėjo Vengrijos ir JAV diplomatiniai santykiai po to, kai JAV senatorius John McCain pavadino Vengrijos premjerą Viktor Orban „neo-fašistu diktatoriumi“. Savo ruožtu p. Orban pareiškė, jog toks senatoriaus pasisakymas yra išpuolis prieš Vengrijos suverenitetą ir kad jis neleis užsienio organizacijoms, valstybėms ar verslui darytų įtaką Vengrijos valdžiai ir politikai.

> Praėjusią savaitę Budapešte tęsėsi spalį prasidėję protestai prieš korupciją, demokratijos pažeidimus ir prorusišką Vyriausybės politiką. Protestuose dalyvavo keletas tūkstančių aktyvistų. Nors politinių partijų simbolikos nebuvo, opozicijos nariai taip pat yra dalyvavę protesto akcijose.

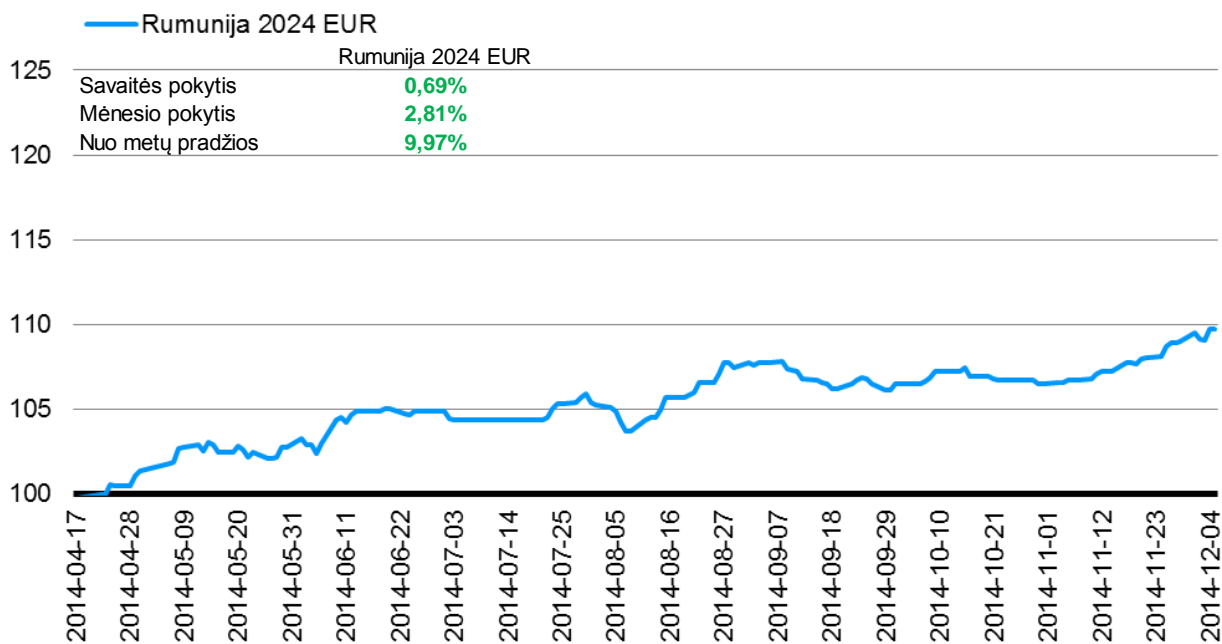
> Patikslintais „Eurostat“ duomenimis, trečią ketvirtį šalies BVP augo 3,1 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai ir 0,5 proc., palyginus su praėjusiu ketvirčiu. Euro zonos BVP augo 0,8 proc., o ES šalių – 1,3 proc., palyginus su praėjusių metų trečiuoju ketvirčiu bei atitinkamai 0,2 proc. ir 0,3 proc., palyginus su antru ketvirčiu.

> Spalį, palyginus su rugsėju, mažmeninės prekybos apimtys šalyje augo 0,8 proc., o palyginus su 2013 m. spalio mėn. – 5,2 proc. Euro zonoje rodiklis augo 1,4 proc., o ES šalyse – 2 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,7 proc., palyginus su šių metų rugsėju.

> Pramonės gamintojų kainos spalį, palyginus su rugsėju, sumažėjo 0,6 proc., o palyginus su praėjusių metų spalio mėn. – 1,7 proc. Euro zonoje rodiklis mažėjo 1,3 proc., o ES šalyse – 1,5 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,5 proc., palyginus su šių metų rugsėju.

Rumunija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

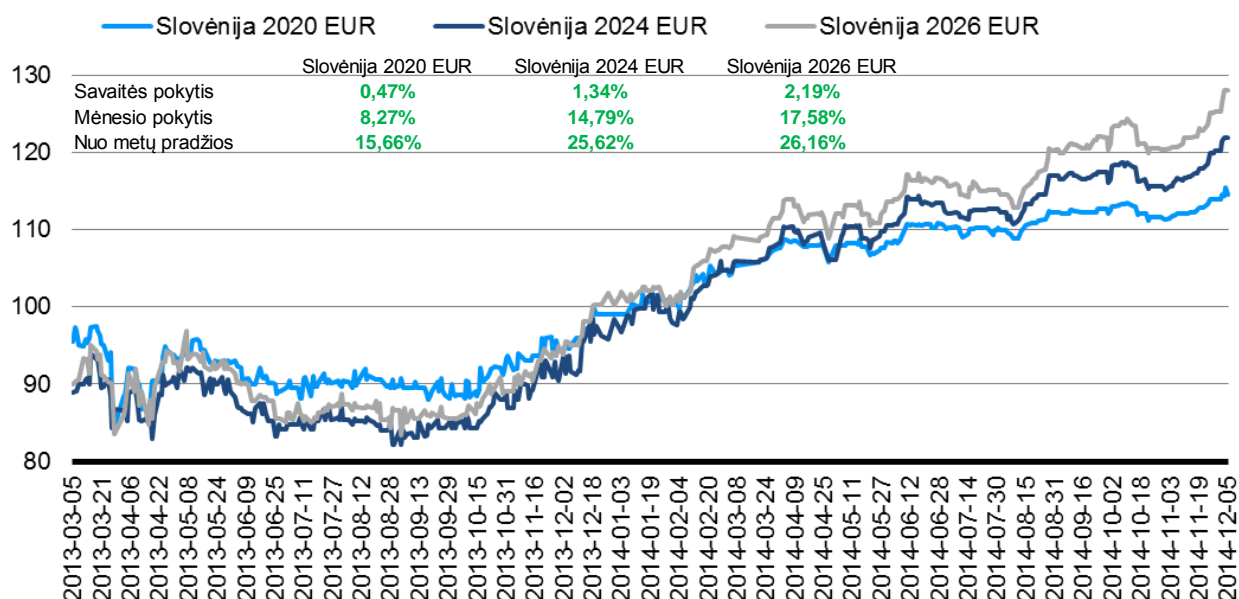

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

- > Nacionalinio statistikos biuro duomenimis, grynosios investicijos šalyje per devynis pirmuosius šių metų mėnesius sumažėjo 5,9 proc. ir siekė 9,6 mlrd. eurų.
- > Per devynis pirmuosius šių metų mėnesius naujų statybos objektų skaičius šalyje išaugo 7 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai. Daugiausiai naujų pastatų atsirado miestų teritorijose.
- > Tarptautinės organizacijos „Transparency International“ rengiamo kasmetinio korupcijos indekso duomenimis, Rumunijos, kartu su Graikija, Bulgarija ir Italija, viešasis sektorius yra labiausiai korumpuotas tarp ES šalių.
- > Patikslintais „Eurostat“ duomenimis, trečią ketvirtį šalies BVP augo 3 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai ir 1,8 proc., palyginus su praėjusiu ketvirčiu. Euro zonos BVP augo 0,8 proc., o ES šalių – 1,3 proc., palyginus su praėjusių metų trečiuoju ketvirčiu bei atitinkamai 0,2 proc. ir 0,3 proc., palyginus su antru ketvirčiu.
- > Spalį, palyginus su rugsėju, mažmeninės prekybos apimtys šalyje augo 0,8 proc., o palyginus su 2013 m. spalio mėn. – 5,8 proc. Euro zonoje rodiklis augo 1,4 proc., o ES šalyse – 2 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,7 proc., palyginus su šių metų rugsėju.

Slovėnija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Spalio mėn. dėl kaltinimų korupcija atsistatydinus buvusiam ekonomikos ministrui Jozef Petrovic, ketvirtadienį buvo paskirtas naujas ministras. Valdančiosios partijos teikimu juo tapo Zdravko Pocivalsek, nepriklausantis jokiai politinei jėgai ir pastaruosius 15 metų vadovavęs valstybės valdomam SPA centrai Terme Olimia. Savo pasisakyme Parlamento ekonomikos komisijai p. Pocivalsek pažymėjo pasisakantis už gerai apgalvotą valstybės valdomų įmonių privatizavimą.

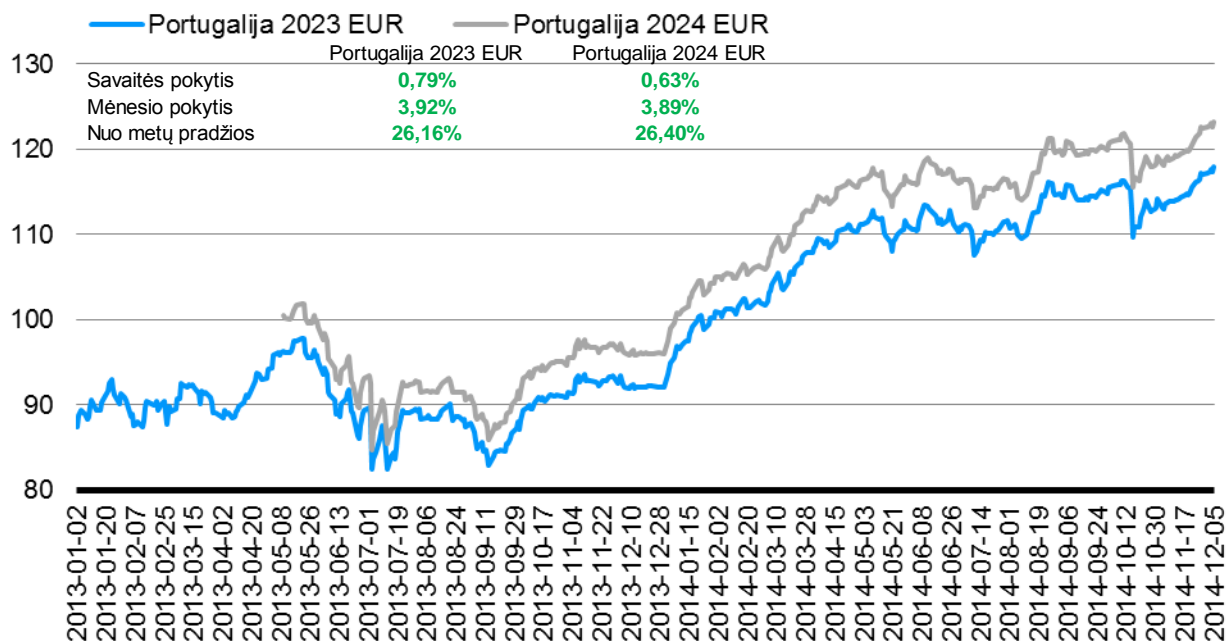
> Pirmadienį Slovėnijos Vyriausybė pasiekė susitarimą su profesinių sąjungų atstovais dėl viešojo sektoriaus taupymo programos, pagal kurią kitais metais viešojo sektoriaus darbuotojų bus sumažinta 1 proc., nors iš pradžių buvo planuota, jog šis skaičius sieks 3 proc. Premjeras Miro Cerar sako esąs patenkintas kompromisu, tačiau ekonomistai abejoja, ar bus sutaupyta pakankamai, norint pasiekti 3 proc. biudžeto deficito tikslą.

> Patikslintais „Eurostat“ duomenimis, trečią ketvirtį šalies BVP augo 3,1 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai ir 0,7 proc., palyginus su praėjusiu ketvirčiu. Euro zonos BVP augo 0,8 proc., o ES šalių – 1,3 proc., palyginus su praėjusių metų trečiuoju ketvirčiu bei atitinkamai 0,2 proc. ir 0,3 proc., palyginus su antru ketvirčiu.

> Spalį, palyginus su rugsėju, mažmeninės prekybos apimtys šalyje sumažėjo 1,9 proc., o palyginus su 2013 m. spalio mėn. – 0,1 proc. Euro zonoje rodiklis augo 1,4 proc., o ES šalyse – 2 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,7 proc., palyginus su šiuo metų rugsėju.

Portugalija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Praėjusią savaitę paskelbtos iš „gerojo“ „Banco Espirito Santo“ turto suformuoto „Novo Banco“ ataskaitos atskleidė, jog naujojo banko pagrindinio kapitalo rodiklis siekia 9,2 proc. ir viršija šalies Centrinio banko reikalaujamą 7 proc. dydį. Naujajį banką planuojama parduoti kitų metų viduryje, o valstybės turto valdymo agentūra iki šių metų pabaigos priima pirkimo pasiūlymus.

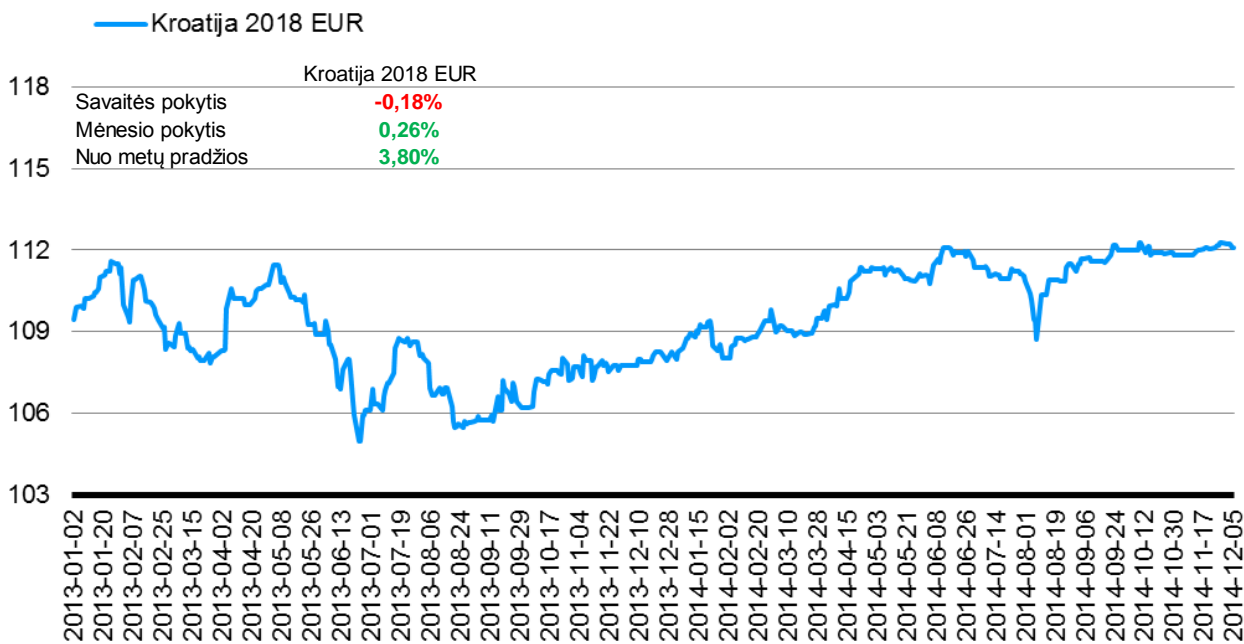
> Patikslintais „Eurostat“ duomenimis, trečią ketvirtį šalies BVP augo 1,1 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai ir 0,3 proc., palyginus su praėjusiu ketvirčiu. Euro zonos BVP augo 0,8 proc., o ES šalių – 1,3 proc., palyginus su praėjusių metų trečiuoju ketvirčiu bei atitinkamai 0,2 proc. ir 0,3 proc., palyginus su antru ketvirčiu.

> Spalį, palyginus su rugsėju, mažmeninės prekybos apimtys šalyje sumažėjo 1,6 proc., o palyginus su 2013 m. spalio mėn. – augo 0,7 proc. Euro zonoje rodiklis augo 1,4 proc., o ES šalyse – 2 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,7 proc., palyginus su šių metų rugsėju.

> Pramonės gamintojų kainos spalį, palyginus su rugsėju, sumažėjo 0,8 proc., o palyginus su praėjusių metų spalio mėn. – 1,2 proc. Euro zonoje rodiklis mažėjo 1,3 proc., o ES šalyse – 1,5 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,5 proc., palyginus su šių metų rugsėju.

Kroatija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: Bloomberg, MC Wealth Management

> Kroatija planuoja eurais denominuotų Vyriausybės obligacijų emisiją, kuri turėtų siekti šiek tiek daugiau, nei 1 mlrd. eurų, teigia vyriausybės ir bankų sektoriaus šaltiniai.

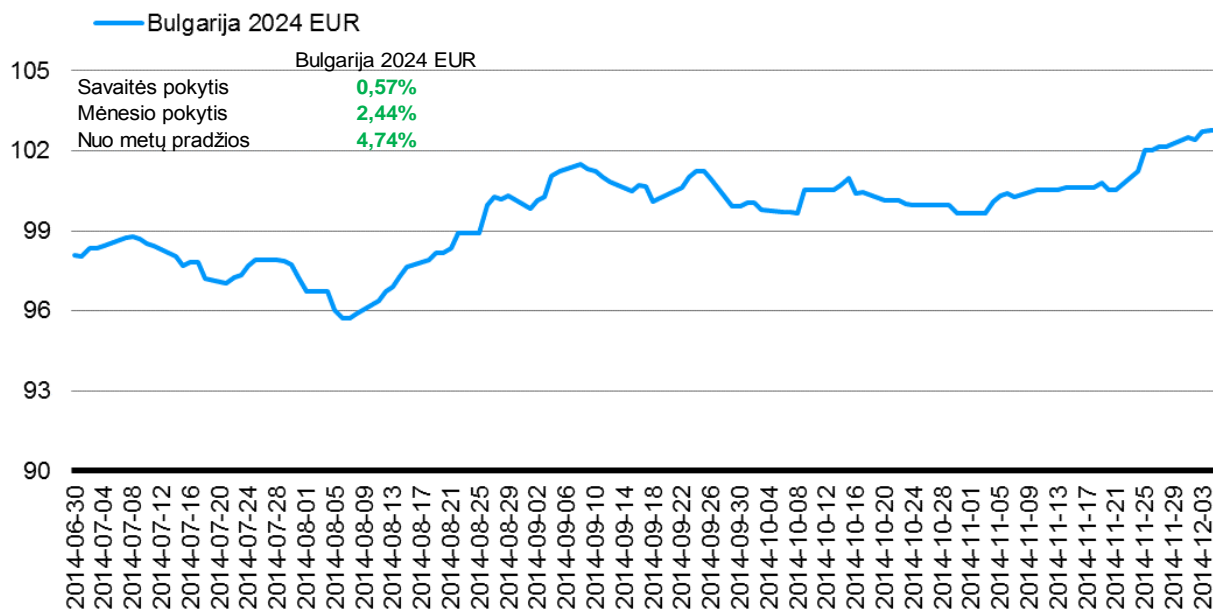
> Šeštadienį pasibaigus gruodžio 28 d. vykiančių prezidento rinkimų kandidatų rėmėjų parašų teikimo laikotarpiui paaiškėjo, jog daugiau nei 10 tūkst. parašų surinko keturi kandidatai: Milan Kujundzic iš „Aljansas Kroatijai“, dabartinis prezidentas Ivo Josipovic, Kolinda Grabar Kitarovic iš opozicinės „Kroatų Demokratijos Unijos“ (HDZ) bei Ivan Vilibor Sincic iš asociacijos „Life Shield“, kuri priešinasi prievartiniam iškeldinimui. Dar trys kandidatai buvo pateikę paraiškas dalyvauti rinkimuose, tačiau nesurinko reikiamo skaičiaus rėmėjų parašų.

> Antradienį buvo patvirtintas kitų metų šalies biudžetas, kurio deficitas sieks 3,8 proc. BVP. Pastarasis rodiklis, prognozuojama, kitais metais augs 0,5 proc. Planuojamos biudžeto pajamos sieks 13,9 mlrd. eurų, o išlaidos – 15,5 mlrd. eurų. Pasiiekti 3 proc. biudžeto deficito lygį planuojama 2016 m.

> Pramonės gamintojų kainos spalį, palyginus su rugsėju, sumažėjo 0,3 proc., o palyginus su praėjusių metų spalio mėn. – 2,1 proc. Euro zonoje rodiklis mažėjo 1,3 proc., o ES šalyse – 1,5 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,5 proc., palyginus su šiuo metų rugsėju.

Bulgarija

Vyriausybės vertybinių popierių emisijų kainų pokyčiai

Šaltinis: *Bloomberg, MC Wealth Management*

> Bulgarijos premjeras Boyko Borisov ketvirtadienį pareiškė, jog ES sankcijos Rusijai bei pastarosios atsakomosios sankcijos maisto importui iš ES skaudžiai atsiliepia Bulgarijos ekonomikai. Jis tikėjosi, jog sankcijos bus trumpalaikės ir abipusiai santykiškai netrukus normalizuosis. Bulgarijos eksporto į Rusiją apimtys rugpjūtį buvo 22 proc. mažesnės nei prieš metus.

> Sustabdžius „Pietų srauto“ dujotiekio projektą, Bulgarijos premjeras vyks į Briuselį konsultacijoms su ES pareigūnais dėl energetikos klausimų. Viena pagrindinių temų bus Bulgarijos prašymas suteikti kompensaciją dėl galimai prarastų pajamų iš projekto. Vis dėlto, Europos Komisijos atstovai jau yra pareiškę, jog nėra teisinių prielaidų mokėti kompensacijas tokiais atvejais ir EK neketina skirti išmokų Bulgarijai.

> Patikslintais „Eurostat“ duomenimis, trečią ketvirtį šalies BVP augo 1,5 proc., palyginus su tuo pačiu laikotarpiu pernai ir 0,4 proc., palyginus su praėjusiu ketvirčiu. Euro zonos BVP augo 0,8 proc., o ES šalių – 1,3 proc., palyginus su praėjusių metų trečiuoju ketvirčiu bei atitinkamai 0,2 proc. ir 0,3 proc., palyginus su antru ketvirčiu.

> Spalį, palyginus su rugsėju, mažmeninės prekybos apimtys šalyje sumažėjo 0,1 proc., o palyginus su 2013 m. spalio mėn. – augo 3 proc. Euro zonoje rodiklis augo 1,4 proc., o ES šalyse – 2 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,7 proc., palyginus su šių metų rugsėju.

> Pramonės gamintojų kainos spalį, palyginus su rugsėju, augo 1,3 proc., o palyginus su praėjusių metų spalio mėn. – 0,8 proc. Euro zonoje rodiklis mažėjo 1,3 proc., o ES šalyse – 1,5 proc., palyginus su praėjusių metų spalio bei atitinkamai 0,4 proc. ir 0,5 proc., palyginus su šių metų rugsėju.